

Ivan Raos je napisao sjajan i neponovljiv roman prema kojem je nastala televizijska serija koja je, u svoje vrijeme, izazvala veliku pažnju. Po mnogima to je jedna od najboljih serija koja vjerno prikazuje stanje hrvatskog duha naših vlaja, čitaj Imočana. Prosjačenje je predstavljalo profesionalnu poslovnu aktivnost onih koji nisu mogli na drugi način preživjeti. Prirodni je nagon preživjeti. Trebala je velika snalažljivost, da ne kažem kreativnost, da se prošnjom osigura dovoljno sredstva kako bi se preživjelo.

Prosjačenje na ovim prostorima ima dugu i bogatu tradiciju. Nisu prosili samo naši vlaji, prosjačilo se svugdje, a posebno u gradovima gdje se i danas prosjaci bore za najbolje lokacije. Prema tome, naši građani tradicionalno imaju iskustva s prosjačenjem. U vrijeme bivše države imali smo psihičkih i svakih drugih problema jer smo od prosjaka postali građani koji su „dobrovoljno“ davali milostinju još siromašnijima i to kako onima u Hrvatskoj tako i onima van Hrvatske putem fondova za nerazvijene. Razumljiva je tuga kad prosjaci daju milostinju i to ne zato što hoće već zato jer moraju. Bila je to velika rana koja se je šaptom širila putem izreke „hrvatska lisnica u hrvatskom džepu“.

Sada smo opet svoji na svome. Kohezijski fondovi namijenjeni manje razvijenim zemljama prava je „zdjela“ po našem ukusu. Bar smo tako mislili. Afera Softver je uzdrmla našu sigurnost. Bar za trenutak. Međutim, zlo dolazi s gorim zlom jer ćemo morati vratiti dio Â isprošenih sredstava poslije briljantne prošnje u Bruxellesu koja ne samo da nije bila zanemarena u javnom prostoru, već Â se je Â o njezinim veličanstvenim rezultatima dnevno govorilo pa je tako prošnja u Lijepoj našoj postala čudom koje će građanima hrvatske donijeti toliko blagodati kao što se to nikad prije nije dogodilo. Tako smo postali još jednom izabrani narod.

Isprošena velika sredstva ne bi imala puno smisla da se dio ne podjeli domaćim prosjacima (uglavnom iz iste stranke) kako ne bi biračko tijelo mislilo kako naši političari nisu u Bruxellesu prosili samo za sebe. Ima toliko da će ovaj put svi dobiti. Netko manje a netko više. Zna se! Â Tako se razvija i usavršava hrvatski model demokracije. Tko je lud raditi kad je moguće prositi? To Bruxelles ne razumije. To ne razumje zapadna Europa. To razumijemo mi balkanci koji smo s primjerenom stočarskom osjetljivošću savladali koliko treba uzeti kako bi se uzimanje produžilo u nedogled. To je lijepo opisao slavni ministar financija Colbert rekavši o porezima i oporezivanju – umijeće oporezivanja jednako je čerupanju guske kako bi se iščupalo što više perja sa što manje gakanja. Da je znao Colbert naše talente umjesto što su francuzi udomaćili kravatu angažirao bi on naše stručnjake u čerupanju poreznih obveznika.

Istine radi valja kazati kako mi, balkanci, također neke stvari ne razumijemo. Jedna od stvari koje ne razumijemo je kako nema besplatnog ručka. U svijetu trgovine uvijek se trguje iako se to često ne naziva trgovanjem. Tako prošanje nije prošanje nego pregovaranje. Nije ni jedno ni drugo već je trgovanje. Nije slučajno došlo do različitog, dijametralnog suprotnog, tumačenja odnosa Europske komisije glede BiH kada nije usvojen hrvatski amandman kojeg je dao naš premijer Andrej Plenković. Naprosto ostalo bi zapisano i upozoravajuće prilikom slijedeće podjele sredstava iz kohezijskih fondova da je naš premijer odlučno izjavio, što mu u nekim drugim slučajevima nije strano, kako će Hrvatska morati uložiti veto. Kako bi amandman postao sastavni dio odluke. Tako smo dobili gomilu novca za šutnju. Objašnjenja koja su slijedila su priča bez smisla i sadržaja.

Nitko nije ni približno postigao rezultat u prošnji kao naš premijer Andrej Plenković. Nije to neka sića. To je ogroman novac pa je prirodno da mu narod povjeri jedan, dva ili koliko odlučni mandata naš premijer Andrej Plenković. Oporba „cmizdri“ jer ni u snu nije tako učinkovita kao što je to naš premijer Andrej Plenković. Koliko bi tek novaca isprosili da smo dva, tri ili čak deset puta veći i/ili još siromašniji? Bila bi to lova za pamćenje. Ono što je sigurno nikad nitko neće postići takav rezultat. Jedina su nam konkurencija zemlje na pravcu „što južnije to tužnije“.

Još je važnije što naš premijer nije vlaj već je bodul koji su poznati po škrtosti. To je velika spoznaja koja nam kazuje kako nisu samo vlaji učinkoviti već su to daleko više boduli. Sada znamo kako svi građani Lijepe Naše posjeduju zahtjevne talente. Ono što je dobro jest da se isprošeno svima dijeli. Čak onima koji nisu glasali za vodeću političku opciju. Pokloni će ih uvjeriti da u buduću ne čine tako nesmotrene greške. Naš premijer Andrej Plenković s pravom očekuje pobjedu na novim izvorima ali je to, složiti ćete se, malo u odnosu na ono što nam naš premijer daje.

Bitno je da opstanu kohezijski fondovi. Imat ćemo manje slobode ali ćemo imati više novaca. Možda vladajući raspišu referendum na kojem će pitanje glasiti da li ste za manje slobode i više novaca? Bit će to povijesna pobjeda u korist novca i nerada. U tu priču valja svrstati temeljni dohodak koji nije prošao na referendumu u Švicarskoj ali će s velikom većinom glasova proći u Hrvatskoj. Misao kako je ljubav hranjena poklonima vječno gladna je točna. Međutim, jednako je točno ako uvijek dajemo, uvijek ćemo biti voljeni. Neka ovako traje do kraja političke karijere stranke na vlasti. Poslije će biti - što će biti. Ako se kojim slučajem smanji naknada za siromašne (objašnjenje se nameće samo po sebi) – da je koalicija na čelu s HDZ-om na vlasti to se sigurno ne bi dogodilo. Oni koji su najviše isprosili ostat će zapisani u povijesti kao veliki branitelji nacionalnog suvereniteta. Tada će Hrvatska biti prazna pa će se o tome pričati samo uz logorske vatre negdje u Svagdjezemskoj.